

- Közömbösek?
- Tárlatvezetés: Lehel István
- Követelményrendszer — pontrendszer
- Kulturális krónika
- Falujáró orvosjelöltek

SZEGEDI

Egyetem

VIII. évf. 2. szám A SZEGEDI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA 1970. február 23.

Nem szociális juttatás

A JATE rektora: a fizetésrendezésről

A társadalmi köztudat régóta a megoldatlan konfliktusok között tartja számon a felsőoktatásban dolgozók fizetésének rendszerét. A kormányzat ebben az évben vállalta a legszembetűnőbb feszültségek feloldását, s ennek eredményeképpen valamennyi felsőoktatási intézményben felülvizsgálják a jelenlegi bérezést.

Annak érdekében, hogy a fizetésrendezés elvei világossá váljanak az oktatók előtt, a legilletékesebbekhez, az intézmények vezetőihez fordulunk felvilágosításért. Elsőnek dr. Márta Ferenc professzort, a JATE rektorát kérdeztük meg, milyen indokok tették elsőrendűen fontossá az új bérezés kialakítását?

— Mindenekelőtt szeretném leszögezni — mondta bevezetőül dr. Márta Ferenc — hogy a fizetésrendezést nem elsősorban szociális okok tették szükségessé, hiszen a tényleges nyomorúság senkit sem veszélyeztetett a felsőoktatásban dolgozók közül. Ugyanakkor már hosszú évek óta felfigyelhettünk rá, hogy az egyetemek oktatói sokkal rosszabb anyagi körülmények közé kerültek, mint azok a kollegaik, akik hasonló képzettséggel más munkakörben helyezkedtek el. Ráadásul az oktatói reform tovább fokozza az oktatókkal szemben felállított követelményeket, amelyekkel semmiképpen sincs arányban jelenlegi jövedelmünk. Milyen igényeket támaszt a reform az egyetemen tanítókkal szemben? Megköveteli, hogy az oktató a maga szaktudományához magas szinten értsen, annak aktív művelője legyen, ugyanakkor ne hiányozzanak az oktató-nevelő munkához szükséges adottságai sem, s legvégső ereje, energiája a fentiek kivétel a társadalmi kötelezettségeknek is eleget tenni. A felsorolt követelmények közül egyiket sem hanyagolhatjuk el. Korunkban ugyanis oktató munkáját csak az láthatja el megfelelően, aki "saját bőrén" érezte az új keresésének verítékét. Azokat az embereket tehát, akik valamennyi említett igénynek megfelelnek, a társadalomnak is meg kell becsülnie s ennek nem utolsósorban a fizetésben is tükröződnie kell.

— A változtatás tekinthető-e általános béremelésnek vagy helyesebb fizetésrendezésről beszélünk?

— Mivel — mint említettem — a megnövekedett összeget nem szociális juttatásaként kaptuk, béremelés helyett bérendezést hajtunk végre. Nem arról van tehát szó, hogy bizonyos százaléknál összeget automatikusan hozzáteszünk minden oktató fizetéséhez, hanem egy olyan bér-struktúrát alakítunk ki, amely a jövőben is lehetőséget teremt az anyagi hajtóerő biztosítására. Célul tűztük ki, hogy megfelelően differenciáljuk a különböző kategóriákban levő oktatók jövedelmét. Eddig a tanársegédek 1750,— Ft-os bérral kezdték pályájukat, s ha státuszuk nem változott, korpótlékkal együtt körülbelül 50 éves korukra érhatték el a 2800,— Ft havi fizetést. Eppen ezért a tanársegédből adjunktussá minősítést legtöbbször szociális okok és nem a teljesítmény indokolta. Az új rendszerben a tanársegéd fizetése 1800—4000 Ft-ig terjedhet. Ily módon nem kell feltétlenül előléptetnünk azt, aki valamennyi tartalmi követelménynek nem tesz eleget. Eddig az indulásnál alig különbözött egymástól az adjunktus és a docens, valamint a docens és a professzor fizetése. Most már az alapösszegnél jelentkezik a különbség. Az adjunktus 2400—5000 Ft-ig, a docens 3000—6000 Ft-ig, a professzor 4000—7000 Ft-ig terjedő bérkategóriába osztható be. Bár a kormányzat ezzel sem tekinti véglegesen rendezettnek a felsőoktatás oktatóinak jövedelemelosztását, az új struktúra lehetőséget nyújt rá, hogy a kategóriák közötti és a kategóriákon belüli differenciálás ösztönzően hasson az egyetemi munkára. Enyhíti azokat a különbségeket is, amelyeket a népi demokráciák vonatkozásában a hasonló beosztású oktatók jövedelme között eddig fennálltak, továbbá biztosíthatja, hogy az elmélyült tudományos és oktatómunkát végzőknek ne kelljen konyhagondokkal küzdenie.

— Rektor Elvtárs említette a kategóriákon belüli differenciálást. Mit értetünk ezen?

— Központilag, mintegy 17,5 százalékot tesz ki a fizetések emelkedésének átlaga, ez a szám más erőforrásokból még egy-két százalékkal növelhető. Az átlagemelkedés azonban nem jár együtt minden fizetés ennek megfelelő mértékű emelésével. Az egyedi differenciálásnál kifejezésre kell jutnia a minőségi osztályozásnak, el kell érünk, hogy a gyenge teljesítményt nyújtó munkatérők ne járjanak jól a fizetésrendezéssel. Sőt azokat az oktatókat, akik már hosszú ideje nem mutatnak előrehaladást, egyenesen „sértjük” meg fizetésük változatlanul hagyásával. Azt sem tartom elképzelhetőnek, hogy ebből egyesek levonják a végső konzekvenciát, és másutt keresik megélhetésüket. A kategórián belüli különbségtételre egyébként már megfogalmazódtak bizonyos elképzelések. Felmerült olyan javaslat például, hogy három csoportra osszuk az egy kategórián belül dolgozókat: Jelentősen emelkedjék

— A vizsgaszabályzatot egyelőre mind az oktatóknak, mind a hallgatóknak tanulniuk kell, hogy az új rendszeren belül megtaláljuk az optimumot. A vizsgarend keretein nem változtathatunk, de változtathatunk a szabályok rendeltetésszerű alkalmazásán. Ebben a vizsgaidőszakban még jelentkeztek bizonyos zavaró tényezők. A vizsgák összevonása például nem mindig járt együtt az anyag szelekciójával. Az oktatók egy része visszacsépezte a korábbi jogokat. Így például nem egyszer beszámolók helyett olyan elbeszéléseket iktattak be, amelyek felérték egy-egy kolókviummal. Nem mindig éltek megfelelően az írásbeli számonkérés lehetőségével sem. A jövőben karonként és szakonként kell rendet teremtenünk e tekintetben oly módon, hogy az új szabályok az arányos megterhelést szolgálják. — Fejezte be nyilatkozatát Márta professzor.

F. J.

Házi építőtáborba jelentkezze!

A KISZ József Attila Tudományegyetemi Végrehajtó Bizottsága hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére 1970. nyarán építőtáborot szervez Szegeden.

Ebben az évben több egyetemi és kutatási objektum építése, felújítása folyik (285 fős kollégium, az MTA Biológiai Kutató Intézet építése, illetve az Ady téri épület, valamint a Fűvészkert felújítási munkálatai), illetve kezdődik el (egyetemünk új biológiai intézeteinek építése).

Tekintettel arra, hogy minden egyetemi hallgatónak érdeke, hogy ezen objektumok építése, illetve a felújítási munkálatok minél gyorsabban, határidőre készüljenek el, Végrehajtó Bizottságunk úgy határozott, hogy nyári táborot szervez az építőiparban közismerten meglevő munkaerőproblémák könnyítésére.

A tábor résztvevői egyrészt az egyetemi építkezések munkálataiban vesznek részt, másrészt pedig olyan munkahelyeken, amelyeken az építőipar munkaerő problémáin különösen indokolt könnyíteni.

Ezzel egyetemi hallgatóink igen nagy mértékben nyújtanak segítséget ahhoz, hogy ezen létesítmények valóban gyorsan és határidőre készüljenek el, és ahhoz is, hogy mihamarabb megindulhassanak újabb egyetemi objektumok (egyetemi könyvtár, gimnázium) építésének munkálatai is.

A tábor turnusait úgy állítottuk össze, hogy mindenki részére (az esetleg külföldre utazók részére is) legyen alkalmas időpont a részvételre.

I. turnus: július 13—15-ig.
II. turnus: július 27—augusztus 8-ig.
III. turnus: augusztus 10—20-ig.

A tábor résztvevői öt napos munkaheten dolgoznak, és az építőipar jelenleg érvényben levő fizetési normái szerint kapnak fizetést, amelyből csak a napi háromszori étkezés költségeit vonják le (útiköltséget és a szállás költségeit a vállalat téríti).

Munkaruháról a KISZ-bizottság gondoskodik. Szállást egyetemünk valamelyik kollégiumában biztosítunk.

A tábor résztvevői számára kulturális programot, (szabadtéri játékok, kiállítások megtekintése, stb.) és sportolási lehetőséget biztosítunk.

A táborba lányok és fiúk egyaránt jelentkezhetnek. A táborban végzett két hét munka megfelel a KISZ KB által szervezett központi építőtáborokban való részvételnek.

Tekintettel az építőtáborban végzendő munka jelentőségére és fontosságára, jelentkezésre feltétlenül számíthatunk.

Jelentkezését 1970. márc. 10-ig a jelentkezési lapon, KISZ-alapszervezet titkáranak add le!

**A KISZ JÓZSEF ATTILA
TUDOMÁNYEGYETEMI
VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGA**

Víz alatt a Fűvészkert

Néhány napja még területének 80 százalékát borította a belvíz. Azóta újabb esők jöttek, de a víz mennyisége nem növekedett, hanem csökkent. Megfeszített munka folyik a kertben. A dolgozók kinyitották az elzáródott vízvezetőket és újakat is készítettek. Jó érizzel írhatjuk le azt is, hogy az eddigi közöny megszűnt. A Fűvészkert úgy látszik közügy lett. A bajban nagyon sokat és lelkesen segít a Vízgazdálkodási Társulat, többek között egy szivattyú beállításával.

20 éve nem volt ilyen víz a kertben, amely meglehetősen veszélyes a növényzetre. Bár a vegetáció még nem indult meg, így kisebb a kár, mintha mindez március végén vagy április elején következett volna be.

Víz alatt áll a díszkert is, de a nagy fáknak kevésbé árt, kivéve a hegyvidéki egzotikus növényeket, a fenyőféléket. Kritikusabb a helyzet az új telepítéseknél. A fiatal csemeték és az évelő növények veszélyes mélyvíz alá kerültek. Az új, 10 holdas bővítés fenntelepítéseit is előntötte a víz, bár máskor azok a helyek nem szoktak víz alá kerülni.

A vízvezetésben végzett folyamatos munka és a segítség azzal biztat, hogy a veszélyesebb tavaszi időszak beköszöntése előtt sikerül majd a vízszintet jócskán lecsökkenteni.

Vendégünk

Sz. O. Melik Nubarov, a Szovjet Felsőoktatásügyi Minisztérium Felsőoktatási Pedagógiai Osztályának vezetője, a Lenin Pedagógiai Főiskola Szovjet Irodalom Tanszékének docense február közepén két napot töltött főiskolánkon. Tanulmányozta az általános iskolai pedagógusképzést, valamint az esztétikai nevelés kérdéseit, az irodalom és az orosz nyelv tanításában.

LEHEL ISTVÁN KOMPOZÍCIÓJA. TÁRLATVEZETÉSÜNKET LÁSD A 4. OLDALON.

